

Sn. Erhan Özmen
Yönetim Kurulu Başkanı
Türkiye Un Sanayicileri Federasyonu
“Buğday, Un ve Ekmek” Kongre ve Sergisi,
30 Mart 2012, Antalya

Sayın Bakanım, Sayın Müsteşarım, Sayın Valim, Sayın Belediye Başkanım, Sayın Genel Müdür ve Daire Başkanları sektörümüzün kıymetli temsilcileri ve çok değerli basın mensupları hepinizi şahsım ve Türkiye Un Sanayicileri Federasyonu Yönetim Kurulum adına saygıyla selamlıyor bu vesile ile de “Buğday, Un ve Ekmek” konulu uluslararası Kongremize ve Sergimize büyük ilgi göstererek bizleri onurlandıran konuklarımıza mutluluğumuzu ve teşekkürlerimizi sunmak istiyorum.

1980’ler ve 1990’larda Türkiye ekonomisi dünya ekonomilerinden ve global ekonomik ve mali sistemlerden ayrılmış, ekonomik ve mali göstergelerde istikrarsız ve sürdürülebilir olmayan dönemler yaşanmıştır. Bu dönemde, ekonomik ve mali sistemin en önemli politika aracı olan para ve maliye politikası uygulamaları, yapısal reformlarda gereken tedbirlerin ve reformların aynı anda yürürlüğe konulamaması nedeniyle, beklenen sonuçları vermekte yetersiz kalmış ya da gecikmiştir. Bunun sonucunda gerek reel faiz oranları gerekse enflasyon dizginlenememiş, kamu finansmanı, para ve reel sektör politikaları sürdürülebilir kılınamamıştır.

2001 yılı mali krizi sonrası özellikle mali sektörde yapısal reformların tamamlanması ile makro ekonomik politikalar ile ekonomik programların mikro bazda uyumunun sağlanması ve bankacılık sektörünün yeniden yapılandırılması sonucu, ekonomik ve mali olarak ciddi ilerlemeler sağlanmış, enflasyon dünya standartlarında ve sürdürülebilir bir seviyeye çekilirken, ekonomik büyümede Ülke potansiyelinin üzerine çıkmıştır. **İstikrar ve sürdürülebilirlik** bu dönemin anahtar kelimeleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca, bu dönemde alınan kararlar ve uygulanan politikaların hakkını vermek adına, bölgesel ve küresel ekonomik ve mali krizlerin yaşandığı ve Avrupa Birliği gibi “yüzyıl projesinin” sorgulanacak kadar zedelendiği bir dönemde Türkiye’nin en az zararla bu dönemden etkilenmesini de vurgulamak gerekir. Bu dönemde **ekonomik politika kararlarında değişiklik yapılmaması** ve bu mesajın tüm özel sektör oyuncuları tarafından benimsenerek uygulamaya güven verilmesi ve rasyonel davranılması bu başarının altın anahtarı niteliğindedir.

Ancak, Türkiye’nin ekonomik dayanıklılığı bağlamında dışarıdan gelen şoklar için **“kalkan”** görevi yapan mali ve finansal yapı dışında, reel sektörde kırılganlıkları tamamen yok etmek;

Üretim, tüketim, ticaret, yatırım ve istihdam politikalarında bir uyumu yakalamak çok zaman almıştır. Bunun bir sonucu olarak, alınan tedbirler nedeniyle son aylarda azalma eğilimi içine giren cari işlemler açığı ve bunun bir sonucu olarak kur politikasındaki oynaklık dünya ticaretinde önemli rol oynayan Türk girişimcisinin rekabet koşullarını olumsuz etkilemekte ve bu belirsizlik yatırım kararlarının ötelenmesine ya da vazgeçilmesine neden olabilmektedir.

Değerli konuklar;

ISO'nun ilk 500'nde 5 adet, ilk 1000'de 10 adet firması ile dünya un ihracatının lideri konumunda bulunan Türk un sanayicisi 2005 yılından beri Türkiye Un Sanayicileri Federasyonu ve Orta Anadolu İhracatçılar Birliği'nin (OAİB) verdiği kurumsal destek ile de Türkiye ekonomisinin gösterdiği performansa uyum gösterme çabası içerisindedir.

Türk unu son yıllarda uluslararası marka olma yolunda çok önemli ilerlemeler kaydetmiştir. Sektörümüzün özellikle kurumsal kapasitesini TUSAF çatısı altında toplaması sonrası, sanayimiz Türkiye'yi dünya pazarında lider ülkelerle rekabet eder duruma getirmiştir. 2005 yılından bu yana Kazakistan ve AB-27 lkeleri ile dünya un ihracatında yaşadığımız rekabette ilk defa 2011 yılında hem değer hem de miktar bazında liderlik kürsüsüne oturduk. Geçmiş yıllarda genelde değerde 1. Veya 2. olurken miktarda koltuğu Kazakistan'a ve AB'ye bırakmış idik. Ancak, dış ticaret stratejileri ve politikaları anlamında, Türkiye'nin 100'n üzerinde ülkeye yaptığı ihracat dikkate alındığında, Kazakistan'ın ihracatının sadece 4 komşu ülkeye yapıldığı düşünülürse, bunun daha çok sınır ticareti olarak dikkate alınması gerektiği kanaatindeyiz.

Sayın Bakanımız Mehmet Mehdi Eker 12 Mart 2012 tarihinde Ankara'da gerçekleşen TMO toplantısında ticaretin değişen yüzünden örnekler verirken ifade ettiği üzere Türk un sanayicisi kendisi için üretim yapmıyor, başkaları için üretim yapıyor. Beş yıl önce un ihracatımızın %95'i 14 firma tarafından gerçekleştirilirken bugün ise aynı oranın 67 firma tarafından gerçekleştirildiğini görmekteyiz. İhracat yapan firmalarımızın sayısı ise 209'a yükselmiştir. Mevcut pazarların geliştirilmesi ve yeni pazarlara açılma çabaları aralıksız devam etmektedir. TUSAF, kurumsal boyutta politika oluşturmak adına yurt içi ve dışı piyasaların takibinde Ekonomi Bakanlığı ile birlikte ciddi çalışmalara imza atmaktadır.

2005 ve 2011 yılları karşılaştırıldığında, yedi yıl önce aynı miktar un ihraç ederek 425 milyon dolarlık satış değerine ulaşılırken, bugün 2011 yılı sonu itibariyle bu rakamın 2 katının aşılmış olması emtia fiyatlarındaki artışın yanı sıra ihracatımızın yurtdışı pazar kabiliyetini ve seçiciliğini nasıl geliştirdiğini ortaya koymaktadır. Bu kabiliyete yönelik olarak, Avrupa Değirmenciler Birliğine bağlı İhracat Meclisinin geçen ay "Türk Unu ve İhracat Performansı" gündemiyle toplanması ve Rusya'nın Altay Bölgesinde yerleşik bir Rus Değirmencinin Moskova'daki bir toplantıda "Türk unusuyla dünya piyasalarında bu Őartlarda rekabet etmek bizim için imkansız" ifadesi bizlere slogan olacak niteliktedir.

Konumuz tarım ve hububat olunca, yukarıda kısaca belirtmeye çalıştığım ekonomik ilişkilerle bir de mevsimsel dışsallıklar ve küresel ısınma, (şimdi artık küresel soğumadan da söz ediliyor), eklendiğinde kongremize konu "Buğday, Un ve Ekmek" temasının zorluğunu

dikkatinize sunmak isterim. Ekonomide, para politikası ile mali ve finansal piyasalar arasındaki ilişki ne ise bizim içinde un sanayisi ile buğday piyasası eş benzer görüntüler sergilemektedir.

Değerli konuklar;

75 milyon nüfusumuzun beslenmesi, 25 milyon turistin ağırlanması ve bunların yanı sıra yaklaşık 15,000 kişiye istihdam sağlaması, ilave olarak ta dünyanın un ihracatında liderlik koltuğunu koruması ile sektörümüz, tarım sektörümüzün net ihracatçı konumuna verilebilecek, katma değeri yüksek en iyi örnektir diye düşünmekteyiz.

Bu istikrarın sürdürülebilir kılınması için un sanayicimizin **“kalkan”**ının buğday politikası olması ve kararlı politika uygulamalarının sektörümüz ile istişare içinde desteklenmesi gerekmektedir. Bu yönüyle, gerek Bakanımıza gerekse Toprak Mahsulleri Ofisi, Ekonomi Bakanlığı ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığına teşekkür ediyoruz. Bu çerçevede Sayın Bakanımızın 12 Mart 2012 tarihinde TMO tarafından düzenlenen **“Hububat Piyasaları Değerlendirme Toplantısında”** değindiği gibi **“kurumsal alt yapının güçlendirilmesi adına sektör paydaşları ile birlikte hareket edilecek ve görüş alınacak”** ifadesi bizlerin geleceğe yönelik iyimserliğini daha da kuvvetlendirmektedir. Umarız, 2000’li yılların başında mali ve finansal kesimde geçirdiğimiz reform sürecini kendi sektörümüz açısından tamamlar, daha kurumsal ve rekabetçi piyasa şartlarında **hassas kuyumcu terazini** dengeleyerek, ilelebet yaşayacak olan sektörümüze yönelik bayrak yarışını gelecek nesillere taşırız.

Bu açıdan bakıldığında, kongremize gelen misafirlerimize, I. Oturumda, gerek Türkiye gerekse bölgesel ve global bazda çok kıymetli konuşmacılarımızı sunuyoruz. Ticaretimiz, üretimimiz ve kamunun rolü görüşülecek, Rusya’nın önümüzdeki dönemde rekolte beklentileri, dönem sonu stokları ve buğday ihracatında Türkiye piyasası, ABD’nin buğday piyasasındaki rolü, yeni sezona bakışı, politika arayışları ile global arz ve talep uluslararası boyutta ele alınacaktır. Daha sonra II. Oturumu, Uluslararası Tarım sektörünün gıpta ile izlediği un ihracatı performansımızı değerlendirmek ve bu yönde geleceğe yönelik bir vizyon oluşturmak amacıyla buğday unu ihracatında başarıyı etkileyen faktörlerin rolünü değerlendireceğiz.

Bu yıldan başlamak üzere Türkiye’de sektörümüz için mesleki eğitimin öneminin artacağı ve üniversite-sanayi işbirliğinin gelişeceği bir dönem olacağı düşüncesiyle 2011 yılında bazı adımlar attık, Türkiye Un Sanayicileri Federasyonu olarak Gaziantep Üniversitesi, Türkiye Makarna Sanayicileri Derneği, Bulgur Sanayicileri Derneği arasında bir protokol imzalayarak **“Un ve Unlu Mamüller Teknolojisi”** eğitim programının 2012-2013 döneminde başlatılmasını planladık. TUSAF olarak, 2005 yılı sonrasında sektörümüzün gerek teknoloji gerekse insan kaynağı olarak belli bir birikim sağlamış olduğuna inanıyoruz. Üniversite-sanayi işbirliği konusunda da gerek kamu ve özel sektörümüz de gerekse birçok üniversitemizde altyapı, anlayış birliği ve kapasite oluşmuş durumdadır. Güney Doğu Anadolu Bölgesi dışında; ümit ederim ki sanayimizin yoğun olduğu diğer bölgelerde yerleşik üniversitelerimizde de bu tür programları sektörümüzün ihtiyaçları doğrultusunda başlatırız.

Biz bu plan ve programı yaparken sadece sanayicimizin beklentilerinden yola çıkarak değil, uluslararası tecrübelerden de faydalanmak istedik. Bu konuda bize örnek olabilecek ve uluslararası değirmencilik örgütleri ve kuruluşlarıyla işbirliği içerisinde bulunan güçlü akademik kadrosu yanında teknik kapasitesi ile de yüksek bilgi birikimine sahip Kansas Eyalet Üniversitesi'nden konuğumuzda bugün sizinle buluşacağız. Kansas Eyalet Üniversitesi ve Gaziantep Üniversitesi arasında da bugün bir işbirliği ön protokolü yapılarak ileride sektörümüzün ihtiyacı olan kalifiye eleman ihtiyacını dünya standartlarında sağlama yönünde ilk adımı atmış olacağız.

Değerli konuklar;

“Buğday ve Una Değer Katma Kongresi”ni 2007 yılında yine Antalya’da gerçekleştirmiştik. Bu çerçevede Avrupa Birliği Uyum çalışmaları kapsamında gerek Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı gerekse Sağlık Bakanlığımız gerekli mevzuat çalışmaları kapsamında ciddi ilerlemeler kaydettiler. Konunun önemini ve geleceğe yönelik politikaları, Bakanımızın 6 Mart 2012 tarihli “Tam Buğday Ekmeği” yaygınlaştırma sempozyumunda dinledik ve notunu aldık. Bu çerçevede; buğday ununun zenginleştirilmesi, son global gelişmeler, stratejiler ve en iyi uygulamalar ile mikrobesein eksiklikleri, sağlığa etkileri ve önlemler konusunu da Kongrede işlemeyi planladık.

Kongremiz kapsamında işleyeceğimiz bir diğer konu ise “Ekmek”. Ekmek halkımız için dayanışmayı, çalışma hayatını ve hayatta kalmayı içinde barındıran bir simgedir. Ekmek yapmak için un, un içinde buğday gerekir. Un tahılların öğütülmesi ile elde edilen değerli bir ürün olup modern insanın kullandığı ilk besindir. Vücudumuzun ihtiyaç duyduğu günlük enerjinin %60’ı tahıl ürünlerinden sağlanmaktadır. Beslenme için en yaygın olarak tüketilen tahıl türü ise buğday, ekmek ve türevleridir.

Bu kongrede, Türkiye’de ve Dünyada ekmek sanayi, üretim, tüketim, sektörün sorunları, yenilenen ekmek ve ekmek çeşitleri tebliğinin sektör açısından değerlendirilmesi, bu kapsamda un tebliği çalışmaları, ekmeğin beslenmedeki yeri ve ekmek israfının önlenmesi de görülecek konular arasındadır.

Değerli konuklarımız konuşmama son verirken,

Kongremizde sektör paydaşlarımızın çalışmalarında daha verimli olmaları, farklı ülke, bölge ve kentlerden katılan sanayicilerimiz ve sektör temsilcilerinin kongre ve sergimizden daha fazla faydalanmasını teminen sosyal ve sportif aktiviteleri başlatmış bulunuyoruz. Bu etkinliklere katılım iki ay öncesinden tamamlanmış olup, belki şu an herkesin katılımı mümkün olmasa da herkesin izlemesi mümkün.

Değerli Bakanımıza ve hazıruna tekrar şahsım ve kurumum adına saygılarımı,sevgilerimi sunarken Pazar günü dönüşte dinlenmiş, aktivitelerle renklenmiş ve bilgiler ile öngörüler kazanmış olarak memleketimize ve işlerimize sağlıcakla dönmeyi ümit ediyorum.